
IV. *Vindiciæ Matheſeos Univerſalis* Gregorianæ *contra ſecundos Abbatis* Galloyſii *impetus in Hiſtoria Acad. Scient. An.* MDCCIII.

DUodecim abhinc annis (a) Jacobi Gregorii, Clariſſimi Viri, patrui mei defenſionem ſuſcepi contra calumnias Abbatis Galloyſii, (b) qui & illum & celeberrimum Barovium, quaſi Propoſitiones ſuas de *Transformatione Curvarum* a Robervallio ſurripuerint, apud orbem literatum criminatus eſt. Plurimis tum argumentis oſtendi, quam hæc iniqua eſſet, imo inepta ſuſpicio. Quandoquidem vero eorum famæ nondum parcit Galloyſius, ſed eandem denuo litem redintegrat, (c) ne Robervallium illud, uti ait, illuſtre Pariſienſis Academiæ lumen deſerere, aut illius honori deeſſe ullo modo videatur: me certe non minus decebit, & meæ Gentis cauſam agere, & ſuum Patruo meo decus vindicare, Viro tanti inter Mathematicos nominis, ut ſi eum cr[illegible]vallio comparem, minime verear, ne qui utrumque norint, me in illius laude non ſatis modeſtum æſtiment. At fuerit ſane Robervallius, quantum fuiſſe eum Socii ejus Academici perhibent, imo quantum ſe Ipſe in poſthumis ſuis prædicat, ubi poſt paginam inventis ſuis numerandis inſumptam, at *Ego*, ait, (d) *circa Arithmeticam Muſicam Opticam Aſtronomiam Geometriam Geographiam*

(a) *Philoſoph. Tranſact. Nov.* 1694. (b) *Hiſt. Acad. Reg. Pariſ.* 1693. (c) *Hiſt. Acad. Reg. Pariſ. An.* 1703. (d) *Oeuvres des Math. par Meſs. de l' Acad. Roy. pag.* 301.

Plura

Plura quidem feci quam quæ comprendere verbis
In promptu mihi sit.

Sed illa omnia vulgaria æstimo : Et pergit deinde per paginam sesqui-alteram, nobiliora sua reperta, quæ Jovis auribus servavit, recensere. Fuerit inquam hic vir quantumvis Egregius, tamen hac sui opinione, hoc fastu inflatus haudquaquam prospera in Italos omnes Mathematicos bella intulit, & tam infeliciter ei cessit rerum novarum studium, ut vix unquam inventum aliquod suum aperire inceperit, quin idem prius ab aliis vulgatum, ab aliis illius laudem omnem præreptam jam & occupatam ægerrime videret. Ubi ab Italis Cycloidem acceperat, statim in illa (e) *Trochoidem suam agnovit, miratus quomodo illa ad Italos pervenerit,* eamque a Galilæo ante annos quadraginta inventam sibi asseruit, ita ad eum modestiùs scribente Torricellio, (f) *Quoad Authorem hujus figuræ credo ego ingenium tuum acutissimum & feracissimum observare potuisse ostendente nemine ; attamen vivunt adhuc testes quibus olim Galilæus irritas lucubrationes suas communicavit circa hanc figuram, imo supersunt adhuc paginæ aliquot Clarissimi Mathematici in quibus picturas & aggressiones suas nonnullas circa hoc subjectum jam Adolescens delineavit.* Deinde cum communicatum illi a Torricellio ejusdem *Cycloidis centrum Gravitatis* haberet, idque pro suo venditaret, ita questus est ad Mersennum Torricellius, (g) *Quod certe imo certissime scio non habuisse Robervallium antequam demonstrationem meam videret, ut Paternitas vestra vel ipsemet, vel universa Europa testis esse poterit,* & aliâ Epistolâ (h) *Quadraturas,* inquit, *ad Clarissimum Robervallium mitto fortasse ad subeundam eandem fortunam*

(e) *Ibid.* 279. (f) *Ibid.* 283. (g) *Ibid.* 298 (h) *Ibid.* 297.

cum

cum meo centro Gravitatis Cycloidis. Neque hæc eum fefellit fuſpicio, quicquid enim in iis novum eſt aut pulchrum (i) ſibi & Fermatio aſſumit, ac ne minimam Torricellio laudem relinquit. Qui itaque cum aliam a ſe inventam Propoſitionem Robervallio mitteret (k) *Oro te*, inquit, *ne inter veſtra hanc etiam habeatis, hoc enim eſſet tollere omne literarum ſcientiarumque commercium.* Ne quid vero novum aliquis in lucem emitteret quod irrepertum Robervallio fuerit, etiam (l) Clariſſimi Cavallerii Methodum Indiviſibilium, integro quinquennio antequam ab eo in publicum prodiret, ſibi notam & uſitatam dicit. Bellum itaque, quod Italis jam diu fruſtraque intentatum fuit, ne miremur ad Britannos demum migraſſe; nec quod Galilæo, Torricellio, & Cavallerio accidit, id quoque Barovio & Gregorio contigiſſe nimium ægre feramus. Imo potius miramur cur hoc tam ſero contigerit. Septem enim annos poſt editum Gregorii librum vixerat Robervallius. An vero Ille, qui leviſſimam quamq; gloriolam captavit, qui nihil ſibi non arrogavit, nihil cuiquam proprium eſſe voluit, has ſibi propoſitiones ſuas eripi vivens videnſque pateretur. At non viderat, inquit Galloyſius, per tot annos nihil legerat novum, & omnibus ſe inventis ſpoliari facile paſſurus Famæ jam & Matheſi valedixerat. Miror quo ore hæc ſua proferat commenta, quæ tam facile coargui poſſunt. Tantum enim abeſt ut Robervallius ab anno 1668 in ſeceſſu & ab eruditorum commercio remotus degerit, ſtudiaque depoſuerit mathematica, ut in Academia Pariſienſi Matheſeos Profeſſor Anno jam 1670 novæ Stateræ inventionem Academiæ Scientiarum Regiæ communicaret (m) uti Acta eo anno impreſſa teſtantur. Interfuit itaque Robervallius Academicorum conventibus, &

(i) *Ibid.* 298. (k) *Ibid.* (l) *Ibid.* 285. (m) *Journales des Scavans An.* 1670.

ſi

si ipse nihil tum legerit, nihil ne tamen de his adeo in Gallia celebratis Gregorii inventis ad illius aures fando pervenit? Nihil horum accepit ab Hugenio (n) qui tum temporis contra Gregorium inter Academicos acerrime disputavit? Vel si nulla illi cum Hugenio, ut Galloysius dicit, familiaritas intercesserat (forte quia præcipuam & maxime utilem *suæ Trochoidis* proprietatem ab Hugenio inventam fuisse dolebat) nihil a cæteris omnibus Academicis per universum septennium audire potuit. Aut si audisset, nihilne questus esset, ne ipsis quidem Fratribus suis & Amicis? Tam fuisse eum Gloriæ abstinentem haud temere quisquam credet, qui illius cum Italis, cum Suis, cum omnibus rixas intellexerit: aut saltem dicet, quantum ab illo mutatus est, quem modo sic locutum audivimus, (o) *Nos ætate aut tempore saltem priores ætatis aut temporis beneficia respuemus, & junioribus aut saltem tempore posterioribus vivi adhuc relinquemus? Apage stultam illam in nosmet ipsos injustitiam.* Quod si repente factus est tam patiens, tam famæ aversus Robervallius, ut sua omnia aliis tribui facile permiserit, quæque feliciter invenit, intra scrinia sua latere, quam in lucem prodire maluerit; quî tandem factum est, ut hæc ab eo sumere potuerit Gregorius? Videamus quibus argumentis fretus Galloysius hanc criminationem denuo urgere pergat. *Primo, inquit, methodum hanc de transformatione curvarum a Robervallio excogitatam in Italia ante annum* 1668 *notam esse constat, quia Torrecellius qui mortuus est An.* 1647 *in Epistolis suis testatur eam sibi a Robervallio communicatam esse.* 2*do. Hanc methodum cum Gregoriana eandem esse invitus fatetur adversarius.* 3*tio. Itaque verisimile admodum videri debet, quod Gregorius dum in Italia peregrina-*

(n) *Journales des Scavans An.* 1668. (o) *Oeuvres des Mathem par Mess. de l' Acad. Roy.*

retur,

retur, hanc methodum tam diu in Italia cognitam ab Italis habuerit.

Quod Methodus hæc, quæ sub Robervallii nomine prodiit An. 1692, eadem sit cum illa quam Prop. XI. Math. Univers. jam ante annos viginti quatuor ediderat Gregorius, sicuti utramque inspicienti satis clarum est, ita a me ultro concessum fuit. Dixi quidem eam in Gallorum scriptis, ubi Robervallio tribuitur, demonstratione miserâ & pudendâ vestitam, sed non eandem esse cum Gregoriana nunquam disputavi, nullam ex hac parte litem movi, utcunque in ea præcipuam inter nos quæstionem versari dicat Galloysius, meque super eâ manus dedisse serio triumphet. Nondum tamen illi concedo eam vel Italis ante notam esse, vel ab iis Gregorio impertitam. Quomodo enim liquet iis fuisse notam? Quia eam Robervallius cum Torricellio communicavit. Unde vero hoc constat? Ex Epistola ipsius Torricellii. Ubi est hæc Epistola? Apud Galloysium. Quando scripta est? Annis abhinc fere sexaginta. Ubi tam diu latuit? Ubi omnia mirabilia latent, in ipsis Robervallii apothecis. An hæc Epistola genuina sit, multo minus an omnino sit, in tanta testimoniorum luce nefas est dubitare. Sed ex quibus literarum monumentis evincitur Torricellium hæc inventa Italis impertitum esse? De hoc altum est adhuc silentium. Vel si cui hæc forte impertiit, poterant tamen iterum excidisse, & penitus fuisse ignota, cum ipse Torricellius viginti jam annis ante Gregorij in Italiam adventum mortuus fuerit. Aut si nondum memoriâ hominum exciderant, dicat si potest Galloysius quis Mathematicorum hæc arcana sibi a Torricellio commissa Gregorio ostenderit. Dicet fortasse (quid enim pro arbitrio suo non dicet) in Italia multis nota esse. An vero Itali Arcana hæc Geometrica quæ per viginti annos nusquam prodiere, Gregorio demum peregrino crederent? An ille in media Italia (Liber enim ejus Patavij impressus est) ausus esset pro suis venditare quæ modo ab Italis didicerat? Vel si fuisset adeo expers

pers verecundiæ, hoccine fieri potuit, ipsis non modo non reclamantibus, sed etiam plaudentibus Italis. Mihi quidem hoc non sit verisimile. Sed judicent, quibus hæc omnia permitto, eruditi, & ignoscant mihi si hæc prolixius prosecutus sim, ut finem aliquando imponam huic tam jejunæ disputationi, unde nullum ad Literatos fructum redundare speramus. Stemus vero, si Galloysio placet, ipsius Robervallij judicio; Ipso enim arbitro hujusce methodi Author habendus est Gregorius. Robervallius enim dum *Cavallerij Indivisibilia* a se inventa integro ante quinquennio jactitat, *Cavallerio* interim Authoris laudem relinquit. *Ego*, inquit, *tanto viro tantæ & tam sublimis doctrinæ inventionem non eripiam; nec possum, nec si possim, faciam. Ille prior vulgavit, ille hoc jure suam fecit: ille hoc jure habeat, atque possideat: ille tandem hoc jure Inventoris nomine gaudeat. Absit ut in tali causa Intercessoris ridiculi provinciam mihi suscipiam.* Suscepit tamen Galloysius. Ac profecto si pergat Illustris illius Academici scrinia excutere, & inventa, quæ ibi per tot annos dormierunt, expergifacere, atque in lucem protrahere, nescio quousque posthuma crescet laude Robervallius: aut quid novi ultra nostri ævi Mathematicis reliquum sit, quod non pari jure, ac hæc Gregoriana, Robervallio demum arrogari possit.